

istražujemo i stvaramo

Stručno usavršavanje po izboru

Alka Požnjak Malobabić, pedagoginja
Dječji vrtić "Cvrčak", Zagreb

Raznolikim programima stručnog usavršavanja u DV "Cvrčak" nastoji se podignuti razina profesionalnosti odgojitelja i potaknuti njihova kreativnost.

U proteklih nekoliko godina u DV "Cvrčak" stručno usavršavanje odgojitelja provodimo na način koji uspješno podiže razinu profesionalne kompetencije svakog pojedinca i kvalitetu vrtića u cjelini. Uspješnost stručnog usavršavanja procjenjujemo na temelju primjenjivosti novih znanja i vještina na cjelokupan proces unapređivanja odgojno-obrazovne prakse, a osobito u radu s djecom i u suradnji s roditeljima.

U okviru stručnog usavršavanja u ustanovi, dio tema je obavezan za sve odgojno-zdravstvene djelatnike, no velik dio tema prepušten je pojedinačnom izboru. Izborne teme obuhvaćaju različita područja. Prošle godine smo, na primjer, ponudili sljedeće stručne teme: Tečaj komunikacije, Darovitost, Motoričke vježbe kao poticaj za razvoj govora, Usvajanje matematičkih pojmova kroz Montessori iskustva, Hiperaktivnost i kreativnost te Suradnja s roditeljima u jaslicama i vrtiću po modelu Korak po korak. Jedan dio izbornih tema obuhvaća kreativne radionice iz različitih umjetničkih područja o kojima se u nastavku teksta govori. Teme prošlogodišnjih kreativnih radionica bile su: Tečaj keramike, Rad na različitim podlogama - svila, staklo, drvo, Tečaj gitare, klavira ili tamburice, Pjevanje i Folklor. Odgojitelji i drugi stručni suradnici većinom su visoko motivirani i spremni na dugotrajan proces ulaganja u znanja i vještine.

Važno je zajedničko odlučivanje o izboru

U DV "Cvrčak" već je dugo snažno osviještena potreba za stručnim usavršavanjem, tj. razvojem profesionalne kompetencije. Pravu kompetentnost možemo pokazati u primjeni znanja, a mi smo se upravo na to uspijevali usmjeriti. Pa ipak, kod dijela odgojitelja primjećivali smo da nevoljko sudjeluju u planiranim oblicima usavršavanja i da nisu motivirani za učenje. Promišljali smo različite strategije kako bismo više zainteresirali sve stručne djelatnike.

Temelj plana obveznog stručnog usavršavanja u DV "Cvrčak" i danas su stručne teme kroz koje se usavršavamo u različitim znanjima i vještinama u radu s djecom i njihovim roditeljima, prije svega za kvalitetnu komunikaciju te sva područja razvoja djeteta. One uvijek proizlaze iz različitih potreba za unapređenjem odgojno-obrazovnog procesa koje nastojimo prepoznati tj. osvijestiti kod svih djelatnika.

Kako bismo dodatno motivirali odgojitelje, i u skladu s tendencijama da se primjenjuju novi oblici rada u ustanovi, počeli smo primjenjivati iskustvene radionice koje je većinom vodila psihologinja Branka Starc. Povremeno smo organizirali predavanja, rasprave ili tribine s vanjskim suradnicima na koje smo pozivali i roditelje. Ipak, pravi pomak dogodio

Odgovitelji na tečaju keramike

se tek kad smo odgovitelji uključili u stvaranje plana stručnog usavršavanja. Danas znamo: iznimno su važna znanja koja odgovitelji dobivaju od stručnih suradnika, kao i način na koji ih dobivaju. No, zapravo su odgovitelji ti koji odlučuju o važnosti. Ako im je nešto važno, ako temu nalaze korisnom za sebe, češće će se i bolje uključivati u učenje i učiniti ono što se od njih očekuje. Kad je odabrana tema izbor odgovitelja, znači da je za svoj izbor i odgovoran.

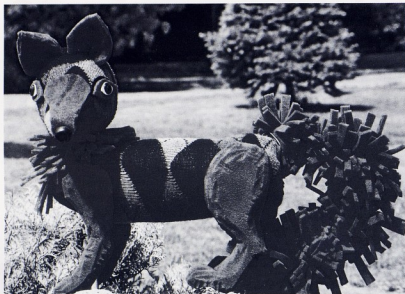
Važno je naglasiti da je odabir stručnih tema koje ulaze u plan stručnog usavršavanja rezultat zajedničkog promišljanja odgovitelja i stručnih suradnika.

Kreativne radionice - korist i zabava

Dodatnu motivaciju za stručno usavršavanje djelatnika postigli smo organiziranjem kreativnih radionica po izboru odgovitelja. Mogućnost da se za velik dio tema opredjeljuju prema svojim interesima i sklonostima, visoko motivira odgovitelje. U kreativnim radionicama zastupljena su broja umjetnička područja: likovnost, glazba, ples i scensko izražavanje. Ovaj dio stručnog usavršavanja organizira rav-

nateljica Terezija Novačić u suradnji s vanjskim institucijama. Provode se uglavnom u našem vrtiću pod vodstvom vanjskih suradnika. Tako npr. tečaj gitare, klavira i tamburice vode profesori glazbe iz glazbene škole Pavao Markovac, lutkarsko-scenske radionice vode kazališni djelatnici ZKM-a, a likovne radionice prošle smo godine organizirali u suradnji s Muzejom za umjetnost i obrt, gdje su se i odvijale. Osim upoznavanja različitih likovnih tehnika (vitraj, oslikavanje svile, oslikavanje keramičkih pločica), imali smo priliku posjetiti i doživjeti izložbu "Secesija u Hrvatskoj" pod stručnim vodstvom kustosa muzeja.

Okupljanje u kreativnim radionicama pokazalo se vrlo korisnim. Budući da odgovitelji na ovaj način stječu znanja i vještine primjenjive u radu s djecom, rezultati naučenog vidljivi su vrlo brzo. Kako kompetencije rastu, raste i samopoštovanje. Učenje na ovakav zabavan način postaje ugodno druženje koje odgovitelje opušta i smanjuje stres, a istovremeno pridonosi stvaranju boljih odnosa unutar kolektiva. Nova znanja i vještine dolaze do izražaja i kroz različite vidove suradnje s roditeljima (druženja, svečanosti, osmišljavanje kreativnih radionica za roditelje) i slično.

Iz radionice za izradu lutaka

Odgovitelji - voditelji stručnog usavršavanja

Dobar je primjer tečaj keramike koji vode odgovitelji dodatno educirani u tom području. Oni stečena znanja mogu primijeniti ne samo u radu s djecom, već i s roditeljima i drugim odgoviteljima.

Prije nekoliko godina glina je u našim skupinama bila vrlo rijetko prisutna, iako je vrijednost gline u radu s djecom dobro poznata. Može se reći da smo imali neku vrstu otpora prema radu s glinom. Odgoviteljicama koje su pokazale interes za keramiku - Editi Rogulj, Gordani Švarc i Snježani Brčić - omogućeno je da u okviru individualnog usavršavanja završe početni tečaj keramike u CEKAO Zagreb i zatim se nastave usavršavati u tom području. Istovremeno je, kao jedna od izbornih tema stručnog usavršavanja u vrtiću, ostalim odgoviteljima ponuđen tečaj keramike koji su vodile ove odgoviteljice. Mnogi su se rado uključili, osobito zbog toga što su voditeljice tečaja keramike bile kolegice. Dodatna motivacija bila je nabava keramičke peći. Sada su se i radovi djece mogli sačuvati i glina je pomalo ušla u sve naše skupine. Danas je u "Cvrčku" u svim našim skupinama, od jaslca do vrtića, glina svakodnevno prisutna u radu s djecom. Prošle godine tečaj keramike organiziran je i za roditelje, što je dodatno

obogatilo našu suradnju i pridonijelo afirmaciji vrtića. Sličan je primjer i usavršavanje u glazbi. Glazbeni odgoj također je bio nedovoljno prisutan u radu s djecom. Mnogi su odgovitelji željeli naučiti svirati neki instrument ili obnoviti stara znanja. U suradnji s vanjskim suradnicima organizirali smo poduku sviranja na različitim instrumentima (klavir, gitara, tamburica), usavršavanje u pjevanju i folkloru. Danas naši odgovitelji, educirani u području glazbe i folkloru u predškolskoj dobi, svoja znanja iz metodike rada s djecom i poznavanja običaja prenose drugim zainteresiranim odgoviteljima i djeci glazbene igraonice. Odgoviteljica Sanja Gašpar već nekoliko godina u

našem vrtiću vodi glazbenu igraonicu za djecu i dio usavršavanja u području glazbe za odgovitelje. Odgoviteljica Vesna Jakišić Kmetić okuplja odgovitelje u seriji folklornih radionica već dvije godine.

Odgoviteljima se sviđa ova mogućnost iskazivanja vlastite kreativnosti. Mogu napredovati i stručno se usavršavati odabirući način koji im kao osobama najviše odgovara.

Zaključak

Dobrih je primjera puno, a visoko postavljeni ciljevi pred nas stavljaju zahtjeve za stalnim podizanjem kvalitete stručnog rada u vrtiću. Ovaj prikaz dijela iskustava iz DV "Cvrčakli" pokazuje kako se stručnim usavršavanjem može potaknuti kreativnost odgovitelja. Prvi je korak planiranje stručnog usavršavanja koje nastaje na temelju zajedničkih procjena stvarne kvalitete rada s djecom i dogovora odgovitelja i stručnih suradnika oko izbora tema. Dobro je poticati i ohrabrivati odgovitelje da samostalno vode dio stručnog usavršavanja. Kroz suradnju stvaramo uvjete da svatko zadovolji svoje potrebe, djelujemo na komplementno ozračje u ustanovi i podižemo razinu stručnog rada u vrtiću. •